

Хмельницький національний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан
гуманітарно-педагогічного
факультету

Л.Л. Станіславова

3 вересня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія

(в тому числі логіка, етика, естетика)

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
 Спеціальність **017 фізична культура і спорт**
 Рівень вищої освіти **Перший бакалаврський**
 Освітньо-професійна програма **Фізична культура і спорт**
 Обсяг дисципліни **4 кредитів ЄКТС,**
 Шифр дисципліни **ОЗП. 04**
 Мова навчання **Українська**
 Статус дисципліни: **Обов'язкова (цикл загальної підготовки)**
 Факультет: **Міжнародних відносин**
 Кафедра: **Філософії і політології**

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин					Самостійна робота, в т.ч. РС	Курсовий проект	Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття				Залік				Іспит	
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Денна	2	4	4/ 120	34	17		17	86			+		

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми та стандарту вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт» першого бакалаврського рівня.

Програма складена _____ к.філос.н., доцент Левченко А.В.

Схвалено на засіданні кафедри Філософії і політології

Протокол від "03" вересня 2019 р. № 1;

Зав. кафедрою філософії і політології _____ Петрук Н.К.

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин

Голова вченої ради факультету _____ Третько В.В.

Хмельницький 2019

2. Пояснювальна записка

Дисципліна «Філософія» є особливою галуззю людського знання та інтелектуальної діяльності.

Пререквізити – вхідна.

Кореквізити – «Громадянське суспільство»; «Основи науково-дослідної роботи (за професійним спрямуванням)».

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

Програмні компетентності: здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Програмні результати навчання: Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

Мета дисципліни: з'ясування змісту і предмету філософії, визначення її особливостей, характеристика специфіки філософського знання, його місця в системі духовної культури, що мають забезпечити теоретичну та практичну підготовку бакалаврів спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Предмет дисципліни: Сутнісні характеристики світу, буття і людини.

Завдання дисципліни:

1. Сформувати системні знання з філософії.
2. Надати знання про основні підходи до розуміння буття.
3. Навчити визначати сутнісні характеристики суспільства.
4. Надати відомості про основні засади логіки, етики та естетики як філософських наук.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: уміти виокремлювати та розв'язувати проблеми світоглядно-філософського характеру; типологізувати історію філософії; характеризувати основні підходи до розуміння буття, аналізувати форми, рівні та методи пізнання; визначати сутнісні характеристики суспільства; концептуалізувати основні засади логіки, етики та естетики як філософських наук; володіти понятійно-категоріальним апаратом філософії; реалізувати у науковому пізнанні філософську методологію.

Зміст навчальної дисципліни: основні поняття і теоретичні засади вивчення світу в цілому і являє собою таку форму людського досвіду, яка концентрує в собі розуміння культури, історії, людини.

3. Структура і зміст робочої програми навчальної дисципліни

3.1. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	практичні заняття	самостійну роботу
Тема 1. Філософія як світогляд, її призначення, зміст і функції в суспільстві. Філософія античного світу.	2	2	8
Тема 2. Філософія середньовічного суспільства. Філософія Відродження та реформації.	2	2	10
Тема 3. Філософія Нового часу та доби Просвітництва. Німецька класична філософія та марксизм.	2	2	10
Тема 4. Традиції та особливості розвитку філософської думки в Україні.	2	2	10
Тема 5. Некласична філософія к.19 - поч. 20 ст. Сучасна світова філософія.	2	2	8
Тема 6. Філософська онтологія: проблеми буття. Свідомість як філософська проблема.	2	2	10
Тема 7. Теорія пізнання (гносеологія).	2	2	10
Тема 8. Соціальна філософія. Філософія історії. Філософська антропологія.	2	2	10
Тема 9. Аксиологія. Філософія культури.	1	1	10
Разом за 7 семестр:	17	17	86

3.2. Програма навчальної дисципліни

3.2.1. Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
	<i>4 семестр</i>	
1	<p>Філософія як світогляд, її призначення, зміст і функції в суспільстві. Філософія античного світу. Філософія і життя. Місце філософії в самопізнанні людини. Філософія і світогляд. Світогляд як духовно-практичний спосіб освоєння світу. Історичні типи світогляду: міфологічний, релігійний, філософський. Сучасна світоглядна парадигма. Філософія як теоретична основа світогляду. Предмет та функції філософії. Функції філософії.</p> <p>Специфіка філософського освоєння дійсності. Повсякденне і філософське мислення. Основні теми і типи філософствування. Проблема взаємовідношення буття і духу. Світ філософських роздумів: людина і світ; мислення і буття, духовне і тілесне.</p> <p>Філософія в системі культури. Основні функції філософії: світоглядна, пізнавальна, методологічна, соціально-практична. Категорії культури і філософські поняття.</p> <p>Соціальна спрямованість філософського знання. Духовно-творча природа філософії. Людиномірна сутність філософії. Загальнолюдські цінності у філософії. Філософське обґрунтування гуманізму.</p> <p>Антична філософія, її своєрідність у порівнянні з філософією Індії та Китаю.</p>	2

	<p>Формування філософського типу мислення в античній Греції. Ранньогрецька натурфілософія (Фалес, Анаксімен, Анаксимандр, Геракліт). Поворот до людини – філософські вчення софістів і Сократ. Діалектика Сократа. Атомістична філософія (Левкіпп, Демокріт). Класична доба давньогрецької філософії – філософські вчення Платона і Арістотеля. Антропологічні мотиви метафізики Платона. Метафізика, логіка Арістотеля. Елліністична філософія (епікуреїзм, стоїцизм, неоплатонізм). Образи існування людини в римській філософії.</p> <p>Літ.: [1], с. 13-28; [3], с. 8-19[2], с. 15-32; [3], с. 45-88</p>	
2	<p>Філософія середньовічного суспільства. Філософія Відродження та реформації. Виникнення середньовічної парадигми західноєвропейської філософії - духовна орієнтація. Апологетика (західна і східна). Релігійний характер філософської думки: Ідея Бога. Александрійська школа. Християнський неоплатонізм. Схоластика і екзистенційно-містична лінія середньовічної філософії . Середня і пізня схоластика. Реалізм і номіналізм. Західноєвропейський Ренесанс (ранній – італійський, пізній – північний). Гуманістичний характер філософії епохи Відродження. Реформація. Просвітництво і «барокова» філософія. Кордоцентризм Б.Паскаля. Філософія Нового часу.</p> <p>Літ.: [4],с.50-64; [5],с.199-13</p>	2
3	<p>Філософія Нового часу та доби Просвітництва. Німецька класична філософія та марксизм. Формування філософської парадигми Нового часу. Розробка методу наукового дослідження в філософії Нового часу. Вчення Ф.Бекона про емпіричний метод і основні правила індуктивного методу. Раціоналізм Р.Декарта, Б.Спінози, Г.Лейбніца. Сенсуалістична філософія Дж.Локка, Дж.Берклі, Д.Юма. Французька філософія епохи Просвітництва (Ш.Л. Монтеск'є, Вольтер, Ж.-Ж.Руссо). Механістичний матеріалізм XVII ст., французькі енциклопедисти.</p> <p>Наукова революція XVII ст. та формування змісту філософії Нового часу. Блез Паскаль як видатний філософ XVII ст. Скептицизм Д. Юма.</p> <p>Місце німецької класичної в історії філософської думки. Концепція суб'єкта в філософській системі І. Канта. "Критична" філософія І. Канта, його трансцендентальний ідеалізм. Вчення про практичний розум. Категоричний моральний імператив. Філософська вчення Й.Г. Фіхте та Ф. Шеллінга. Система та метод Г.В.Ф. Гегеля. Діалектична логіка Гегеля. Основні закони діалектики. Філософія історії, філософія права, філософія релігії Гегеля. Суб'єктивний ідеалізм Й.Г. Фіхте. Ідеї романтизму в філософії Ф. Шеллінга. Антропологічний матеріалізм Л.Фейєрбаха.</p> <p>Літ.: [3], с. 114-134; [4], с. 114-133</p>	2
4	<p>Традиції та особливості розвитку філософської думки в Україні. Ідей гуманізму та реформації на Україні (друга половина XVI – перша половина XVII ст.). Україна та північне Відродження. Розвиток ренесансних і просвітницьких ідей в Києво-Могилянській академії. Роль П.Могили в духовній історії України. Філософські ідеї в творах Ф. Прокоповича, І. Галятовського, Л. Барановича, Й. Гізеля, С. Яворського. Г.Сковорода – основоположник української класичної філософії. Розвиток релігійної філософії на Україні в XIX ст. (О. Новицький, П. Юркевич, С. Гогоцький, О. Потебня). Формування демократичної ідеології на Україні (Т.Шевченко, Л.Українка, П.Драгоманов). І.Франко як філософ.</p> <p>Натурфілософія в Києво-Могилянській академії. Етика. Розуміння людини як суб'єкту морального життя. Розвиток української філософії в XX ст.</p> <p>Літ.: [4], с. 215-250.</p>	2
5	<p>Некласична філософія к. 19 - поч. 20 ст. Сучасна світова філософія Сучасна світова філософія. Особливості некласичного стилю філософування. Некласична філософія як протест проти принципів, цінностей та ідеалів раціоналізму. Розвиток філософського ірраціоналізму в XIX ст. Системи і школи ірраціоналізму. Волонтаризм А. Шопенгауера. "Філософія</p>	2

	<p>життя” Ф. Ніцше, концепція “волі до влади”. Переоцінка основних християнських цінностей у філософії Ф. Ніцше. Поняття “надлюдини”. Виникнення релігійного екзистенціалізму. Вчення С. К’єркегора. Розвиток науки в ХІХ ст. і виникнення позитивізму. Розробка методології наукового пізнання в філософії позитивізму. Протистояння “позитивного знання” і “позитивної науки” традиційній філософії. І. Конт як родоначальник позитивізму. Вчення про три стадії пізнання І. Конта.</p> <p>Основні тенденції розвитку сучасної зарубіжної філософії. Еволюція позитивістської філософії. Неопозитивізм. Логічний та лінгвістичний напрямки неопозитивізму. Постпозитивізм і сучасна філософія науки. „Критичний раціоналізм” К.Поппера. Розуміння науки як соціального інституту. Феноменологія Е.Гуссерля. Проблема методу в феноменологічній філософії. Виникнення, джерела і сутність екзистенціалізму. Екзистенціалізм М.Гайдеггера, Ж.-П.Сартра та А.Камю. Філософська антропологія (М.Шелер, А.Гелен). Філософський структуралізм (К.Леві-Строса, М. Фуко).</p> <p>Філософська герменевтика (Г.-Г.Гадамер). Проблема несвідомого в психоаналізі та його еволюція (З.Фрейд, К.Юнг, Ф.Адлер). Неофрейдизм (Е.Фромм). Особливості сучасної релігійної філософії. Неотомізм. Християнський еволюціонізм Тейяра де Шардена. Персоналізм (Е.Муньє).</p> <p>Літ.: [4], с. 178-207; [5], с. 159-184</p>	
6	<p>Філософська онтологія: проблеми буття. Свідомість як філософська проблема. Буття як всеохоплююча реальність. Буття і субстанція. Проблема субстанції в філософії. Категорія буття: її смисл і специфіка. Основні форми буття, їх структура і взаємозв’язок. Буття світу як сукупна реальність і передумова його єдності. Світ як сукупна реальність і єдність природи та людини, матеріального світу і людського духу. Специфіка людського буття. Буття ідеального і духовного. Світоглядна і наукова картини світу, сучасна наука про єдність світу. Формування науково-філософського поняття матерії. Всезагальні властивості матерії і їх взаємозв’язок. Основні форми матерії і типи матеріальних систем в світлі сучасної науки. Зв’язок різних рівнів організації матерії. Специфіка соціально-організованої матерії. Поняття руху. Простір і час. Субстанційна та релятивістська концепції простору і часу. Соціальний простір і та історичний час. Проблема онтологічного статусу свідомості та її суттєві ознаки. Сутність, природа, походження свідомості. Структура та функції свідомості. Природничі та соціальні історичні засади свідомості. Свідомість, чуття, знання, воля, мислення, пам’ять. Феномен самосвідомості. Властивості свідомості. Загальний статус буття свідомості. Ідеальний образ. Свідомість і мова. Мовний символізм буття. Рефлексія, розум, інтелект, мислення, свідомість і людська життєдіяльність. Сфери свідомості: пізнавальна, емоційна, мотиваційно-вольова. Рівні психічного життя людини: свідоме, несвідоме, підсвідоме, надсвідоме.</p> <p>Літ.: [4], с. 263-284</p>	2
7	<p>Теорія пізнання (гносеологія). Сутність і сенс пізнання. Проблема пізнаваності світу і філософський скептицизм. Види пізнання. Єдність раціонального і чуттєвого в пізнанні. Інтуїція. Теорія істини. Істина і помилка. Форми істини. Наукова раціональність. Прийоми, методи і форми наукового мислення. Емпіричний та теоретичний рівні знань і їх структура. Творчість як конструктивний принцип пізнання.</p> <p>Специфіка пізнання природного, соціокультурного і духовного світу людини. Сучасні підходи до визначення сутності творчості. Пояснення і розуміння. Проблема практики в пізнанні. Механізми соціокультурної детермінації пізнавальної діяльності. Методологія наукового пізнання.</p> <p>Літ.: [5], с. 445-465</p>	2
8	<p>Соціальна філософія. Філософія історії. Філософська антропологія. Онтологія соціального. Поняття суспільства. Основні підходи до розуміння суспільства. Феномен соціального. Соціум як історичний процес. Суспільство</p>	2

	<p>як система. Основні сфери суспільного життя та їх взаємозв'язок. Предметність, діяльність і спілкування – форми існування соціуму. Суспільство і природа як підсистеми об'єктивної реальності. Сфери життєдіяльності суспільства. Діяльність і комунікація. Проблема джерел суспільної динаміки. Суб'єкт суспільної дії. Поняття соціальної структури суспільства. Типологія суспільної організації.</p> <p>Класичний і постнекласичний образи соціальної реальності. Поняття інтерсуб'єктивності.</p> <p>Історичні виміри людського буття. Філософія історії. Поняття історії. Людина як суб'єкт історичного процесу. Особистість в історії. Історичний процес як реальність. Варіативність історичного процесу. Поліваріантність історичного розвитку. Сенс історії. Модуль історичного часу. Ідея кінця історії.</p> <p>Літ.: [1], с. 336-340; [4], с. 417-443</p>	
9	<p>Аксіологія. Філософія культури. Аксіологія як філософська наука. Витоки і зміст аксіології. Основні філософські концепції цінностей. Проблема цінностей у філософії XX – XXI ст. Поняття цінності. Цінність і оцінка. Функції цінності. Ціннісні оцінки і когнітивне знання. Світ цінностей: почуття, емоції, воля, віра, ідеал і ціль. Класифікація цінностей. Функції цінностей.</p> <p>Філософія культури в системі сучасного знання. Філософія культури як рефлексія культури. Поняття культури. Різні аспекти поняття культури. Культура як сфера творчості. Основні протиріччя культури. Історична динаміка Культури. Східна і західна культури. Проблеми побудови універсальної типології культури.</p> <p>Літ.: [2], с. 335-370; [3], с.373-415</p>	1
	Разом:	17

3.2.2 Зміст практичних занять

4 семестр 2 курсу

№ з/п	Тема семінарського заняття	Кількість годин
<i>4 семестр</i>		
1	Філософія як світогляд, її призначення, зміст і функції в суспільстві. Філософія античного світу. Літ.: [1], с. 13-28; [3], с. 8-19[2], с. 15-32; [3], с. 45-88	2
2	Філософія середньовічного суспільства. Філософія Відродження та реформації. Літ.: [4],с.50-64; [5],с.199-13	2
3	Філософія Нового часу та доби Просвітництва. Німецька класична філософія та марксизм. Літ.: [3], с. 114-134; [4], с. 114-133	2
4	Традиції та особливості розвитку філософської думки в Україні. Літ.: [4], с. 215-250.	2
5	Некласична філософія к.19 - поч. 20ст. Сучасна світова філософія. Літ.: [4], с. 178-207; [5], с. 159-184	2
6	Філософська онтологія: проблеми буття. Свідомість як філософська проблема. Літ.: [4], с. 263-284	2
7	Теорія пізнання (гносеологія). Літ.: [5], с. 445-465	2
8	Соціальна філософія. Філософія історії. Філософська антропологія. Літ.: [1], с. 336-340; [4], с. 417-443	2
9	Аксіологія. Філософія культури. Літ.: [2], с. 335-370; [3], с.373-415	1
	Разом:	17

3.2.3 Зміст самостійної роботи

Самостійна робота студентів денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуальних завдань, тощо.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми навчання

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-ть годин
1	1. Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу по підручниках. 3. Підготовка до семінарського заняття №1.	6
2	1.Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2.Вивчення матеріалу по підручниках.	6
3	1. Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу по підручниках. 3. Підготовка до семінарського заняття №2.	6
4	1.Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2.Вивчення матеріалу по підручниках.	6
5	1. Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу по підручниках. 3. Підготовка до семінарського заняття №3.	6
6	1.Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2.Вивчення матеріалу по підручниках.	5
7	1. Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу по підручниках. 3. Підготовка до семінарського заняття №4.	5
8	1.Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2.Вивчення матеріалу по підручниках.	5
9	1. Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу по підручниках. 3. Підготовка до семінарського заняття №5.	5
10	1.Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2.Вивчення матеріалу по підручниках.	5
11	1. Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу по підручниках. 3. Підготовка до семінарського заняття №6.	5
12	1.Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2.Вивчення матеріалу по підручниках.	5
13	1. Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу по підручниках. 3. Підготовка до семінарського заняття №7.	5
14	1.Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2.Вивчення матеріалу по підручниках.	5
15	1. Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу по підручниках. 3. Підготовка до семінарського заняття №8.	5
16	1.Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2.Вивчення матеріалу по підручниках.	3
17	1. Опрацювання лекційного матеріалу теми. 2. Вивчення матеріалу по підручниках. 3. Підготовка до семінарського заняття №9.	3
Разом:		86

4. Методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: словесні (розповідь, бесіда, пояснення), наочні (таблиці, ілюстрування навчального матеріалу із використанням мультимедійних засобів), практичні (творчі); самостійна робота (індивідуальні завдання, використання платформи MOODLE ХНУ).

5. Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. Семестровий контроль проводиться у формі заліку. При виведенні остаточної оцінки враховуються результати поточного контролю.

Процес оцінювання підготовленості студента можна розділити на етапи:

Перший етап оцінювання направлений на визначення знань інформаційного мінімуму. Якщо студент твердо засвоїв визначену навчальним планом суму формальних знань, то це означає, що він зуміє використати їх при вирішенні різних практичних проблем.

Перед вивченням дисципліни, як правило, проводиться вихідний контроль знань з дисциплін, що їй передують і забезпечують її. При цьому необхідно встановити рівні та критерії сформованості знань щодо змісту навчальних елементів. Такими рівнями є:

Ознайомчо-орієнтовний (ОО) – особа має орієнтовне уявлення щодо понять, які вивчаються, а також змісту основних питань, якими потрібно оперувати.

Понятійно-аналітичний (ПА) – особа має чітке уявлення про об'єкт навчання, здатна здійснювати смислове виділення, пояснення, узагальнення й систематизацію знань, чітко формулювати зміст досліджуваної проблеми.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться методом тестування з усього матеріалу дисципліни. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (залік), вважається невстигаючим.

ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Усне та письмове опитування; контрольна робота; тестування; презентація індивідуальних завдань.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з врахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури

дисципліни і важливості окремих її видів робіт.

При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування на семестрових заняттях; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем; контроль здійснюється згідно з робочою програмою дисципліни і робочим навчальним планом.

Для семінарських занять викладач встановлює обов'язковий мінімум оцінок, які має отримати студент впродовж семестру, щоб виконати програму дисципліни.

При оцінюванні знань студентів викладач керується такими критеріями:

Оцінка за національною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота								Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль (залік)	
<i>Третій семестр</i>										
Семінарські заняття								Тестовий контроль:		
1	2	3	4	5	6	7	8	КР	Т 1-9	
ВК: 0,6								0,2	0,2	за рейтингом

Умовні позначення: Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт, КР – контрольна робота.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 20.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестове завдання	1–7	8-10	11-16	17-20
Оцінка	2	3	4	5

На тестування відводиться 20 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Через 20 хвилин студенти здають викладачу завдання з талонами відповідей. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі в модульному середовищі MOODLE.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час опрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка «задовільно».

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться в межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка	
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

7. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАТЬ

1. Філософія і світогляд. Історичні типи світогляду: міфологічний, релігійний, філософський.
2. Філософія як теоретичний світогляд. Зміст і предмет філософії.
3. Специфіка філософського знання. Функції філософії.
4. Структура філософського знання.
5. Філософія і наука.
6. Західна та східна моделі (парадигми) філософії.

7. Зародження філософського мислення. Основні напрями філософії стародавньої Індії (брахманізм, буддизм, джайнізм).
8. Філософська думка стародавнього Китаю (конфуціанство, даосизм).
9. Становлення античної філософії (Мілетська школа, Геракліт, Піфагор, Елейська школа).
10. Софісти і Сократ. Діалектичний метод Сократа.
11. Ідеалістична філософія Платона. Метафізика, гносеологія, діалектика, соціологія.
12. Філософія Аристотеля. Онтологія, гносеологія, логіка, етика, естетика.
13. Середньовічна християнська філософія. Патристика. Філософія Аврелія Августина.
14. Західноєвропейська схоластика. Вчення Т. Аквінського.
15. Філософія доби Відродження. Особливості італійського та північного гуманізму.
16. Філософська парадигма Нового часу. Розробка методу наукового дослідження у філософії XVII ст.: Ф. Бекон, Р. Декарт, Б. Спіноза.
17. Раціоналізм доби Просвітництва і метафізичний матеріалізм XVIII ст.
18. Німецька класична філософія. Концепція суб'єкта у філософській системі І. Канта. Гносеологія, етика І. Канта.
19. Г.В.Ф. Гегель, його філософська система та метод.
20. Проблема людини у філософії Л. Фейєрбаха і К. Маркса.
21. Позитивізм і зміна парадигми філософування у XIX ст.
22. Розробка методології наукового пізнання в позитивізмі.
23. Проблеми наукової раціональності у сучасній "філософії науки". Постпозитивізм.
24. Сучасний філософський ірраціоналізм: вирішення проблем буття, пізнання і людини. Волюнтаризм А. Шопенгауера, "філософія життя".
25. Діалектичний матеріалізм К. Маркса і Ф. Енгельса, соціальна філософія марксизму.
26. Еволюція психоаналітичної філософії. Структура людської особистості.
27. Філософія неофрейдизму.
28. Екзистенціалізм: основні теми і вчення.
29. Герменевтика як філософія розуміння. Проблема інтерпретації культурних феноменів.
30. Особливості української філософії. Філософська думка в культурі Київської Русі.
31. Ренесансні та реформаційні ідеї в українській культурі XVI - XVII ст. Українське бароко.
32. Філософія Г.С. Сковороди.
33. Філософія українського романтизму.
34. Буття як всеохоплююча реальність. Різноманітність форм буття. Категорії як структури буття.
35. Концепція буття як фундамент філософської картини світу.
36. Матерія. Поняття матерії, його історичний аналіз.
37. Рух як спосіб існування матерії. Простір і час.
38. Свідомість як проблема філософії. Поняття "свідомість".
39. Природа та виникнення свідомості. Свідомість і самосвідомість.
40. Ознаки (властивості) свідомості, її структура.
41. Свідомість, мова, спілкування.
42. Людина як предмет філософського дослідження.
43. Філософська антропологія.
44. Біологічне і соціальне в людині. Багатовимірність людини.
45. Людина, індивід, особа. Сенс людського буття.
46. Пізнання як предмет філософського аналізу.
47. Сутність пізнання у філософській традиції.
48. Форми пізнання. Чуттєве і раціональне в пізнанні.
49. Рівні пізнання. Емпіричне та теоретичне пізнання.
50. Методологія наукового пізнання.
51. Проблема істини у пізнанні.
52. Діалектика як вчення про розвиток та спосіб філософування.
53. Закони, категорії діалектики.
54. Суспільство як цілісна система і предмет пізнання.
55. Соціальне буття людини як реальний життєвий процес. Діяльність і спілкування як форми існування соціуму.
56. Форми організації суспільного буття.
57. Великі соціальні групи як основні суб'єкти соціального розвитку. Сутність нації.
58. Поняття і предмет філософії історії.

59. Основні моделі розвитку історії.
60. Багатоманітність культур і цивілізацій у філософії історії О. Шпенглера і А. Тойнбі.
61. Модернізація і розвиток техногенної цивілізації. Модернізм і постмодернізм.
62. Походження і сутність глобальних проблем. Гуманізм як ціннісна основа вирішення глобальних проблем сучасності.
63. Цивілізація як соціокультурне явище. Сучасна цивілізація, її особливості та протиріччя.
64. Нова картина соціальної реальності у постнекласичній філософії. Поняття інтерсуб'єктивності.
65. Синергетика як теорія самоорганізації систем.
66. Аксиологія як теорія цінностей.
67. Сутність філософської антропології.
68. Поняття цінності та оцінки.
69. Філософія як рефлексія над культурою.
70. Основні протиріччя культури.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Філософія» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені і видані:

1. Філософія (у т.ч. релігієзнавство, логіка, етика, естетика): плани семінарських занять та методичні вказівки до їх проведення для студентів усіх напрямів підготовки / Н.К. Петрук, Я.В. Ювченко, О.В. Гапченко, С.М. Козаченко, Н.В. Лютко. – Хмельницький: ХНУ, 2012. – 32 с.

2. Філософія. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи для студентів заочної форми навчання / І.М. Предборська, О.В. Гапченко, Н.Я. Дзіковська, Н.К. Петрук, В.П. Сосна, Я.В. Ювченко. - Хмельницький: ХНУ, 2008. – 44 с.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Андрущенко В.П., Михальченко М.І. Сучасна соціальна філософія. – Вид. 2-е – К., 2000.
2. Ільїн В.В., Кулагін Ю.І. Філософія – К., 1997.
3. Петрук Н.К., Борканюк А.Б. Філософія: навч. посібник / Н.К. Петрук, А.Б. Борканюк. - Хмельницький: ХНУ, 2012.
4. Петрушенко В.Л. Філософія. – Львів, 2001.
5. Філософія: Курс лекцій / Причепій Є.М., Черній А.М., Гвоздецький В.М., Чекаль А.Л. – К., 2001.

Допоміжна:

6. Антологія філософії середніх століть і епохи Відродження. – К., 2001.
7. Асмус В.Ф. Античная философия. – М., 1999.
8. Багалій Д. Український мандрівний філософ Григорій Сковорода. – К., 1992.
9. Богомолів А.С. Античная философия. – М., 1988.
10. Бойченко І.В., Бойченко М.І. Філософія історії: предмет, напрямки, детерміністські та правові концепції. – К., 1995.
11. Брагіна Л.І. Культура Возрождения. – М., 1990.
12. Вернадский В.И. Философские мысли натуралиста. – М., 1988.
13. Вільчинський Ю.М., Вільчинська С.В., Скринник М.А. Розвиток філософської думки в Україні. – Львів, 1991.
14. Гаврилишин Б. Дороговкази у майбутнє. До ефективніших суспільств: Доповідь Римському клубу. – К., 1990.
15. Гадамер Х.-Г. Истина и метод: Основы философской герменевтики. – М., 1988.
16. Горський В.С. Історія української філософії. – К., 1997

17. Гусев В.І. Західна філософія Нового часу. – К., 2000.
18. Дзикович С.А. Введение в эстетику: Учебное пособие. – М.: Университет, 1998. – 40 с.
19. Дробницкий О.Г. Моральная философия. – М.: Гардарики, 2002. – 523 с.
20. Дробницкий О.Г. Понятие морали. – М.: Наука, 1974. – 387 с.
21. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст. – К., 1992.
22. Золотухина-Аболина Е.В. Современная этика: истоки и проблемы. Учебник для вузов. – Ростов-на-Дону: Март, 2000. – 448 с.
23. Зотов А.Ф. Современная западная философия. Учебник. – М., 2001.
24. Эстетика / В.О. Лозовий та ін. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 207 с.
25. Этика / Аболина Т.Г., Шинкаренко О.В. та ін. – К.: Либідь, 1992. – 328 с.
26. История философии в кратком изложении / Пер. с чеш. И.И. Богута. – М., 1992.
27. Історія філософії на Україні: В 3-х т. – К., 1987. – Т.1, 2.
28. Кондзьолка В. Історія середньовічної філософії. – Львів, 2001 р.
29. Кондзьолка В. Нариси історії античної філософії. – Львів, 1993.
30. Костомаров М.І. Слов'янська міфологія. – К., 1994.
31. Левчук Л.Т. Західноєвропейська естетика ХХ ст. Навчальний посібник. – К.: Либідь, 1997. – 224 с.
32. Левчук Л.Т., Оніщенко О.І. Основи естетики: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2000.
33. Литвинов В.Д. Ідеї раннього Просвітництва у філософській думці України. – К., 1984.
34. Лосев А.Ф. Эстетика Возрождения. – М., 1978.
35. Мамардашвили М.С. Как я понимаю философию. – М., 1980.
36. Мицько І.З. Острозька слов'яно-греко-латинська академія. – К., 1990
37. Нарский И.С. Западновропейская философия XVIII века. – М., 1974.
38. Нічик В.М., Литвинов В.Д., Стратій Я.М. Гуманістичні і реформаційні ідеї на Україні. – К., 1992.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище для навчання (розміщені усі необхідні матеріали з дисципліни, в тому числі тестові завдання для поточного та семестрового контролю знань).
2. Модульні курси з дисципліни для дистанційної форми навчання (повний комплект матеріалів).
3. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу:
http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php.